

POSTANOWIENIE

28 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 28 lutego 2025 r. w Warszawie
zażalenia A. O.

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 13 marca 2024 r., II Ca 1052/17,

w sprawie ze skargi A. O.

o wznowienie postępowania w sprawie

z wniosku A. O.

z udziałem Gminy W.

o stwierdzenie zasiedzenia, sygn. II Ca 1071/16,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 marca 2024 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem tego Sądu z 16 marca 2017 r. w sprawie z wniosku A. O. przy udziale Gminy W. o stwierdzenie zasiedzenia oddalił wniosek A.O. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej (pkt I) i odrzucił skargę kasacyjną (pkt II) od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 25 stycznia 2021 r. oddalającego skargę o wznowienie postępowania.

Sąd wskazał, że wnioskodawca A.O. był w sprawie reprezentowany przez radcę prawnego z wyboru, który 1 lutego 2021 r. złożył opłacony wniosek

o uzasadnienie postanowienia Sądu Okręgowego z 25 stycznia 2021 r. Odpis tego postanowienia został doręczony pełnomocnikowi wnioskodawcy 16 marca 2021 r. 16 stycznia 2024 r. wnioskodawca złożył skargę kasacyjną od postanowienia z 25 stycznia 2021 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej wniesienia. Wnioskodawca wniósł zatem skargę kasacyjną i wniosek o przywrócenie terminu do jej wniesienia po upływie ponad 2.5 roku od dnia upływu tego terminu, co nastąpiło 16 maja 2021 r. Wnioskodawca uzasadniając brak winy w uchybieniu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej podniósł, że pozostawał w błędnym przekonaniu, że została ona wniesiona przez jego pełnomocnika, z którego został wyprowadzony dopiero wtedy, gdy 20 listopada 2023 r. doręczono mu pismo z sądu o podjęciu zawieszonego postępowania w sprawie o eksmisję, wcześniej zawieszonego na czas trwania postępowania ze skargi o wznowienie i dopiero wówczas zapoznał się z aktami sprawy. Będąc przekonany, że sprawa jest definitywnie zakończona, nie podejmował żadnych działań aż do czasu, gdy w styczniu 2024 r. dowiedział się od znajomego o instytucji przywrócenia terminu i skorzystał 9 stycznia 2024 r. z nieodpłatnej pomocy prawnej, która utwierdziła go w przekonaniu o możliwości wykorzystania przywrócenia terminu w jego sprawie. Zarejestrował się w portalu informacyjnym Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu 10 stycznia 2024 r. i zapoznał z uzasadnieniem postanowienia z 25 stycznia 2021 r. i tego dnia, w jego ocenie, najwcześniej ustała przyczyna uchybienia przezeń terminowi do wniesienia skargi kasacyjnej, gdyż dopiero wtedy mógł zlecić pełnomocnikowi sporządzenie skargi kasacyjnej. Według wnioskodawcy, chociaż jego wniosek o przywrócenie terminu został wniesiony po upływie roku od uchybionego terminu, to jednak w jego sprawie zachodzi wypadek wyjątkowy, o którym mowa w art. 169 § 4 k.p.c., gdyż sprawa ma dla niego charakter priorytetowy, ponieważ sporna działka położona jest w bezpośrednim otoczeniu działki wnioskodawcy, którą nabył w wyniku dziedziczenia oraz po spłacie współspadkobierców, na co zaciągnął zobowiązania finansowe.

Sąd Okręgowy stwierdził, że w świetle art. 169 § 4 k.p.c. nawet oczywisty brak winy w uchybieniu terminu nie uzasadnia jego przywrócenia, jeżeli od jego upływu minął rok, a nie zachodzi wypadek wyjątkowy. Oceniał ponadto, że o wypadku takim nie może być mowy w okolicznościach sprawy. W szczególności

nie wskazuje na taki wypadek twierdzenie wnioskodawcy o tym, że sprawa ma dla niego charakter priorytetowy, ani pozostałe jego twierdzenia zawarte we wniosku o przywróceniu terminu. Poza tym według Sądu Okręgowego wnioskodawca nie uprawdopodobnił również wskazanych we wniosku okoliczności, które miałyby przesądzać o braku jego winy w uchybieniu terminu. Z tych względów Sąd uznał, że brak podstaw do przywrócenia wnioskodawcy terminu do wniesienia skargi kasacyjnej i wniosek w tym zakresie oddalił, a skargę kasacyjną jako wniesioną po upływie terminu, odrzucił.

Zażalenie na postanowienie z 13 marca 2024 r. złożył wnioskodawca. Zarzucając naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 391 § 1 i z art. 13 § 2 k.p.c. wniósł o rozpoznanie zaskarżonego postanowienia także w części oddalającej jego wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej oraz o jego uchylenie w części odrzucającej skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jako pozbawione usprawiedliwionych podstaw i niezasadne podlegało oddaleniu. W orzecznictwie wyjaśniono, że ocena "wyjątkowości wypadku" w rozumieniu art. 169 § 4 k.p.c. należy do sądu orzekającego i może być podważona w wyniku kontroli instancyjnej tylko wtedy, gdy jest całkiem dowolna, oderwana od okoliczności sprawy albo rażąco naruszająca zasady słuszności lub rozsądku. (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 listopada 2019 r., IV CZ 79/19 (OSNC 2020, nr 6, poz. 53. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie przyjmuje, że Sąd Okręgowy należycie i przekonująco uzasadnił stanowisko, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie można mówić o wyjątkowym wypadku w rozumieniu art. 169 § 4 k.p.c., wobec czego przywrócenie wnioskodawcy terminu do wniesienia skargi kasacyjnej było niedopuszczalne. W szczególności wymowny jest argument o sprzeczności między twierdzeniem wnioskodawcy o priorytetowym dla niego charakterze niniejszej sprawy, a jego pozbawionym należytej dbałości o własną sprawę zachowaniem w postaci braku zainteresowania sprawą w sytuacji, w której nie był on informowany przez pełnomocnika o toku postępowania.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[a.ł.]